

הלוּכּוֹת תְּפִלִין סִימָן לֵב

ביבורים ומוספים

משמעות להפריד האותיות בחול המועד, והיינו משום שאין זו כתיבת.²⁴⁾

(24) ושם בביבה'ל (ס"ב ד"ה בכל') כתוב, שלא דוקא להפריד האותיות, אלא הוא הדין אם היה הפסיק דווקא בין האותיות עד שגרירות התיבה בשתיים, והמשיק את האות לתוכה כדי שתהייה נראית כתיבה אחת, שכן שלא חסר בעורת האות, אין הדבר נחוץ בתיבה אחת, ולפיכך כשר ביעדר שנענשה על ידי פסליום.

[משנה ב' ס"ק יח]

אפללו קמֶב בְשָׁמָאלוֹ קַשְׂרָאָב²⁵⁾ וכור, שְׁגָנָן לְכַתְּחָלָה שֶׁלֹּא לְקַבְּלָוּ לְטוֹסְרָא²⁶⁾, וְקַדְעָבָד אַיִן לְאַזְרָא²⁷⁾.

(25) וכן מבוטב המתבונן (ס"ק ד), וכותבו הפט"ג ורעק"א (שם) שמקורה מהגמרא בשבת (аг), או שהשולט בשתי ידייו וכותב בשמאל היבר, ומוכחה שדריך בתיבה הוא, והוא הרין שכיר לעניין סת"ם.

(26) משום שלענין הנחת הפילין נולקו הראשונים באיזו יד עליון להנחתת הפילין, והובאו דעותיהם בשער לעיל (ס"יכו ס"ח), ובגמרא במנוחת פ"ל, (א) דרשו יישורותם וכתבתם, מה כתיבה בימין אף קשירה בימין, וכותב הלבוש שבר גם מודושים להוציא מה קשירה בימין אף כתיבה בימין, ואם כן לרשותה לאן לקללו לטופר כדי שלא ליחסנס למחולקת באיזו יד עליון לבתו.

(27) ואיתר שהרגיל את עצמו לעשות את מעשיו הקבועים וכותב בימין, ורק כמה מעשים עשוše בשמאלי, כתוב בשורית מנחת יצחק (ח"י ס"ד) שאף הפט"ג יודה שכיר הוא לכתיבת סת"ם [בידו] הימנית].

[משנה ב' ס"ק יט]

.דְּאֵין דְּנָקָה תְּכִיבָה בְּפֶה לְבָלִי עַלְמָאָב²⁸⁾.
(28) וכן מי שטבעו לכתחוו באופן מסוונה, או שהרגיל את עצמו לך, בגין שמהזיק את הקולמוס בגב האצבועות וכדו', כתוב בשורית הדר צבי (אור"ח ח"א סי' כה) שפטול לכתחיבת סת"ם. אכן לעניין ספר שמוחיק את הקולמוס באצבעות שאין דורך להחויק בהם [בגון באגדול ואמה], דעת הגורו"ש אלישיב (שבט הקהתי ח"א סי' כד) שאין בך חיסרון. וכותב עם כפפות על הידים, כתוב בפתח תושובה (ויר"ס סי' רעה ס"ק יט) שאין זה דרך בכור לספר תורה.

[ביה"ל ד"ה און צור]
לא שרטט אפללו קשיטה עליונה לדעת הפט"ג, או מכל צד לדעת קתק"א²⁹⁾.
(29) ביאור דבריו, שנחלקו הראשונים במקור הדין שספר תורה צריך שירוטו, דעת הרמב"ם (פי' מהל' ספר תורה הד' ו ב' ד"ה אמר) למשה מסни, כמווזה, ודעת רבינו שם (บทוס' בוגטין ו ב' ד"ה י' יצחק) שאינן ספר תורה ציריך שירוט אלא מדינה דר' יצחק (גיטין שם), שאסור לכותב דברי תורה בלבד שירוטו, וצריך לשרטט שיטה אחת למלה או מאברעה צדים. ובמסכת סופרים (פ"א ה"א) שנינו, שירעה שאינה מושרטת פטולה. ובובואר, שליף רבינו שם שהפטול בספר תורה הוא ממשום הדין של ר' יצחק, והוא הרין לעניין הפילין שנכתבו בלבד שירוטו בלא שירוטו או מן הצדים, שאף על פי שאנו אמרה בהן הלהקה למשה מסני, מ"מ פסולות הן מהדין של ר' יצחק. אבל לפי מה שאנו פוסקים בויר"ד (ס"י רעה ס"ה) בישיטת הרמב"ם, ספר תורה ציריך שירוט מהלהקה למשה מסני, והוא הטעם שירעה בלבד שירוט פטולה, אם כן בתפילין שלא נאמרה בהן הלהקה למשה מסני, ואין ציריות שירוט אלא מהדין של ר' יצחק, אין ראייה מהמסכת סופרים שהן פסולות בלבד שירוטו.

[משנה ב' ס"ק יא]

דְּקַמְבָּה הַעֲלִיוֹן מְבֻטָּל בְּמַבָּבְהַ הַפְּתַחְתּוֹן³⁰⁾.

(20) ולענין מרחת וחומר שkopf בלחין נראה לעין על גב האותיות כדי שישתמרו מטשטוש ומהיקה, ראה מה שכתבנו להלן ס"ק ככח הע' 166. ולענין השחררתאות, ראה מה שכתבנו שם הע' 167.

[ביה"ל ד"ה כמוץק]

אפללו גזק נקב שלא בקרבתה הקש אסור להקלו³¹⁾.

(21) הינו, שהפט"ג מפרש שעצם הורדת הוחב עשויי בנסיבות השם וזה מחייבתו, ומה הוכחה שלא בהש"ג. אורלם בשוו"ת מהר"ס שיק (ויר"ס ר' רסט) מפרש, שעיל יורי הורדת הוחב קצת מעובי הדין

של האות עצמה, ולפיכך זו מישובת תמיית הפט"ג.

[משנה ב' ס"ק יב]

בְּשַׁמְרִיּוֹן³²⁾ גַּוֵּשׁ פּוֹסְלִין; וְהַסְּפִים הַקְּרֹנוֹנִים לְמַחְמִידָו³³⁾.

(22) כתוב הרטש"ב א' בתשובה (ח"א סי' תרייא, הובאו דבריו בב') שימוש הדבר מדיין כל הרואי לבילה אין בילה מעבetta בו, וידינו כאילו נגרר.

(23) ואם נמצא כן בשעת הקרייה, כתוב לקמן (ס"י ק מג ס"ק ב) שאם אפשר למצויא מי שיגרתו בקהל, יש לעשותו כן, אולם אם אין שם מי שיודע לנורו הכתוב בקהל ובלי הפסד, יש טורה הציבור לחזר אחר מי שיודע לעשותו כן בספר תורה, או שאירע כן בשעתו מותר לקרוא בו.

[משנה ב' ס"ק יב]

בְּקַיּוֹן עַקְץ שְׁמָאָל שְׁלִי יְוָד³⁴⁾.

(24) והוא שיטת רבינו שם בתוס' במנחות (בט, א ד"ה קרצ). שוצריך לעשותו לויר"ד עוקץ למטה, ולהלן במשנת סופרים (אותו יורד ביה"ל ד"ה גם) כתוב, שיש אומרים שהוא-tag קען מלמעלה על פניה, עיין שם.

[ביה"ל ד"ה צריך]

דִּצְתָּה קְרֵפָעַע לְפָסְלָל³⁵⁾ וכור, דתקון פגמי אפללו לדירחה³⁶⁾.

(25) וכן שביראר במשנה ב' לקמן (ס"י לו ס"ק יג) בשם הרמ"ע, שמדובר שנדבקו התרגן באופן שנראים כתמונה עין או שין, ובvieraid היד אפרים שם, שפסולה משום שנראית על ידי כף כאות אחרת.

(26) כאמור, אם השתנה צורת האות על ידי דיקוק התגנין, בגין בתיבת ימותה' שנדרכו שתי הוייניג'ן בתגנין שעל ראישון, ועל ידי זה נראה באות חי'ת, כתוב הדעת קדושים (ס"י) שהאותיות פסולות, ובאופן זה לא מועל תיכון, משום שהוא שלא בסדרן. וראה מקדש מעט שם ס"ק צ גודולי הקודש ס"ק בח'.

[משנה ב' ס"ק יג]

דְּאֵין דְּרָךְ קְתַבָּה בְשָׁמָאָל³⁷⁾ וכור, גְּאַחַת דְּקַשְׁרָה אֲפָלָלו בְשָׁמָאָל³⁸⁾.

(27) ובמבחן בגמרא (מנחות לו, א) שכתיבת בימין, מרכז כתיבת י' כתבתם, ופירש שיש' (ד"ה מה) שרוב בני אדם כתובים בימין, וכותב בספר התורותה (ס"י רה), שמה שאמרו בגמרא (שבת קג, א) שהכותב בשמאלו פטור לפיכך אין דרך כתיבה בכה, מבואר שכתיבת בשמאל פסולה אפילו בדיעבד.

(28) וטעם הדבר, משום שאין זו כתיבה אלא הscr האותיות בלבד. וכעין זה כתוב לקמן (ס"י תקמה ס"ק ב) לעניין כתיבה בחול המועד,

הלבבות תפליין סימן לב

מב באר הגולה

על אותן מאזנויות אין לו פקנה, לפי שאסור להעביר הנקב משום דמיון *כמזהק את הקש: ד. *צָרִיךְ שֶׁלֹּא תַּדְּבֵךְ שָׁוֹם אֶת (ו) [ו] בְּחִכְרֶתֶת, אֲלֹא (ז) כִּי בְּלֹא אֶת תְּהִיכָּה מִקְפָּת גּוֹיִל: הגה וְקַטְבֵּב (יד) תְּהִיכָּה מִקְהָה, שֶׁלֹּא יַחֲסֹר אֶפְלוֹ (טו) קַוְצָוּ שֶׁל יְיָד, וַיְהִיא מִתְגָּג (טז) פְּהַלְתָּו (טור א'ח). ולתקבילה תְּהִיכָּה נְשָׁמָן בְּמִיקְמָתָה תְּהִיכָּה שֶׁבְּלֹא כְּבָשָׂר וְלֹא כְּבָשָׂר מִרְדָּכָא: ה. חִצְרֶיךְ יְכַתֵּב תְּהִיכָּה גְּסָה קָצָת, שְׁלָא נְקִיָּה נְמַקִּים קָהָרָה, וּכְן מְזוֹה לִפְנֵם מִכְבִּין וּמִמְפְּנִים (ורכי מרדכי): ה. י. שְׁקַטְבֵּב בְּיָמֵינוּ אֶפְלוֹ אֶם הָוָא שְׁוֹלֵט בְּשָׁתִי יְדָיו. טְיָאמָ בְּתָב (יח) בְּשִׁמְאָל (ט) פְּסָולִים.

ו. אֲםָם אָפְשָׁר לְמַצֵּא אֶחָרִים פְּתֻובִים בְּגִמְינִים. וְאַשְׁרִיךְ, שְׁמַאל דִּירָה (יט) הַיִּיעַ (ט) בְּמִינָן: ו. *כִּי אַיִן (צָרִיךְ) לְשִׁרְטָת לְכִי אֶם (כ) שִׁיטה (ו) עַלְיָונָה. יְרָאָם אַיִן יוֹדֵעַ לִישְׁרָה השִׁיטה בְּלֹא שְׁרָטוֹת כְּמַאֲשָׁר הַלְּבָבוֹת

שער תשובה

[1] בְּחִקְרַתָּה. עַבְהַת. וּזְנָקָה נֶדֶךְ סְפוֹרָה, אֶכְלָל בְּרוֹאשׁוֹ אֶזְעָמָקִיתָוּ מֵזָה קְרָדָה^ד רְפָסְלָה אֶפְרַחֲבָהָגָר, עַזְנָן בְּכָהָבָהָגָר, וּמִשְׁעָן דְּקָהָגָר אֶתְתָּה דְּבָקָה בְּחִקְרַתָּה רְלָל שְׁסָגָה שֶׁל
מִמְּמִימָה יְאַשֵּׂר צוֹנָתָה אוֹבָשָׁה, קְרָזָה אַתְּה דְּבָקָה בְּחִקְרַתָּה רְלָל שְׁסָגָה שֶׁל
לְסַמְמִיחָה. וְאַם אַיְוָן דְּבָקָה בְּעַצְמָוָה וְקָהָפָג אֶ' דְּבוֹקָה בְּמִקְרָבָה שְׁשָׁרָה, נֶדֶךְ
קְמָאִידָה. וּפְרַיְמָרָה קְרָשָׁאָעָסִי כְּהָה סִיקָּאִי כְּתָבָד דָּלָה נְהִירָה וְאַף דְּבָקָה
עַל לְבִנְיָה הָגָן יְשָׁלֵר דְּבָקָה עַשְׁׁוֹן. גַּם נְהִלְבָּה חַמְפָרִיר עַזְנָן? קְלָמָן?
שְׁעִירָה כְּהָה מִשְׁעָן: (ט) פְּסָולָם. קְנָה בְּקָשָׁוֹלָטָה בְּקָמִין לְבָד, אֶכְלָל שְׁוֹלָטָה
בְּשַׁעַרְתָּה כְּהָה אַמְּתָבָה (ט) יְמִינָה. וְאַם כְּתָבָד בְּגַמְנִין פְּסָולָה.
בְּרָהָבָה, בְּרָהָבָה, בְּרָהָבָה, בְּרָהָבָה, בְּרָהָבָה, בְּרָהָבָה, בְּרָהָבָה, בְּרָהָבָה,
(ט) בְּחִקְרַתָּה. אַם קְאֹותָה דָּרְלָל גְּרָבָקָבָסְפָּוָה קְאָפָן שָׁאָם נְגַדָּרָה
מִמְּמִימָה. וְאַם אַיְוָן דְּבָקָה בְּעַצְמָוָה וְקָהָפָג אֶ' דְּבוֹקָה בְּמִקְרָבָה שְׁשָׁרָה, נֶדֶךְ
קְמָאִידָה. וּפְרַיְמָרָה קְרָשָׁאָעָסִי כְּהָה סִיקָּאִי כְּתָבָד דָּלָה נְהִירָה וְאַף דְּבָקָה

מ"א, וזה ביווץ ב' דלאו דרכ' קטiba הוא, אפלו ליאך אחרים אין ברכ' על תפלה שנתקבבו בכח'ג, ע"ת ע"ש: (2) עליונה. מושם דאסור לכתוב

בְּאֹור הַלְכָה

במו שמשם אל עילום וכונל²², אם אפשר לבקש אהרים. וקמב הראמ"ג: מעשה קיה במקורות שփס אחד הקולםוט בשפטיו וכתוב בו, ופסלו, דאיין דרכ' קתבה בפה לבליע למלא²³, וקמב מגאנ"גארהם דפסל אום אי אפשר למaza אהרים. וכן בספר משנת אברהם שם הגט קקשרו ועוד פוקדים דמשון זה הו הכתוב ברולו להנחות ביד שמאל: ר (כ) שיטעה עליזות. מושם דהפלין אין צליה הלה לא משה קשיני לשפטת כמו קזחתה. רק (ע) מושם דאסטר לכתב ב' תבות מסיק בל' שנותן, על-ין קשישרט טיטה עליזה דז. כי סמס כי אדם יודעם לאפנ' ידם לכחפב כל השיטות שרשות אחר שפחים שריטה עליזה. ואמר "אנן ארחה", משם האדם ירצה לשפטת כל השיטות כי

שער הצעיר

(ט) עלות-תמיך ופרוייקטים: (י) מגן-אברעם: (ז) פריימגדרים: (ט) בית-היקף: (ג) אליה רקה ופרוייקטים: (ד) מגן-אברעם ובאור הדר"א: (טו) אליה רקה ופרוייקטים דלא כלביש: (ענ) בית-היקף: